

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
4044 Debrecen, Kálvin tér 16.

VI. évfolyam

2009/4. sz.

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése alapításának 15. évfordulója alkalmából
a Dunamelléki Református Egyházkerület Székházának Dísztermében
2009. november 10-én (kedden) rendezett konferencia

RÉSZLETES PROGRAMJA:

Ökumenikus áhítat – Ittész János evangélikus püspök
Köszöntések: Varga Lajos katolikus püspök és
Bölcskei Gusztáv református püspök
Elnöki megnyitó: Gáborjáni Szabó Botond

ELŐADÁSOK 1. RÉSZ
(A MAGYAR KULTÚRA EGYSÉGÉRŐL)

11.20 – 11.35 Ásványi Ilona: Visszatekintés – 15 éves az EKE.
11.35 – 11.55 Monok István: Mitől modern egy kora újkori könyvtár?
11.55 – 12.15 Szelestei Nagy László: Áhítati irodalom és irodalomtörténeti kánon
12.15 – 12.35 Rozsondai Marianne: Az MTA Könyvtára Ösnyomtatvány- állományának tematikai megoszlása
12.35 – 12.50 Tóth Gergely: Bél Mátyás könyvtárai.
12.50 – 13.05 Kurta József: Erdélyi református intézményi könyvtárak egykor és most

SZÜNET

Szendvicssel, üdítővel és kávéval kínáljuk kedves vendégeinket!

ELŐADÁSOK 2. RÉSZ
(AZ EKE A MAGYAR KULTÚRA SZOLGÁLATÁBAN)

14.00 – 14.20 Horváth József: Egyházi gyűjtemény, mint tudományos műhely
14.20 – 14.35 Oláh Róbert: Egyházi könyvtárak, mint a digitalizálás műhelyei
14.35 – 14.50 Löffler Erzsébet: Egyházi gyűjtemény, mint a kulturális turizmus célpontja
14.50 – 15.00 Baranya Péter: Az Egyházi közös katalógus terve és egyéb hivatalos bejelentések

Az ünnepi közgyűlés egy pohár pezsgővel és születésnap torta felvágásával végződik.

EKE ünnepi konferencia
Budapest, Dunamelléki
Református Egyházkerület
Székháza
2009. november 10.

Ünnepi közgyűlés az EKE alapításának 15. évfordulója alkalmából

Nem kerek számot ünnepeltünk ugyan és nem is háromjegyűt, de mégis fontosnak tartottuk, hogy az alapítás 15. évfordulóján találkozzunk és egyenleget vonjunk. Évek óta tartanak már a szűkös idők, egyre kevesebb okunk van örülni (hogy növekedésről ne is beszéljünk), annál fontosabb tehát, hogy erőt merítsünk és feltöltsük egy ilyen alkalom kapcsán.

Ittész János püspök úr áhítata megadta azt az alapot, amelyre Varga Lajos és Bölskei Gusztáv püspökök építkeztek: a mi szolgálatunk olyan értékeket közvetít, amelyek megvoltak minden időben és nem is fognak elavulni soha. Jó példa volt erre a 2. évszázad apologétáinak fennmaradt irodalma: a maguk idejében óriási aktualitásuk volt; a múlt időben pedig hol ismét időszerűvé váltak, hol menthetetlenül elavultnak tűntek, mígnem rádöbbenhettünk, hogy kultúránk a folytonos újradefiniálást igényli: az értékeket és a hit igazságait minden korban az adott kornak megfelelően kell értelmezni és közvetíteni.

Az elhangzott előadások írásos változatát reménységgel közreadhatjuk majd, így ez alkalommal csak néhány benyomást emelek ki: Ásványi Ilona áttekintette az Egyesülés 15. évét, s így valamennyien láthattuk, mekkora utat tettünk meg. Szelestei Nagy László előadása egy igen fontos problémát helyezett a figyelem fókuszába: az irodalomtörténeti kánon igen szűkkeblűen kezeli az áhítati (kegyességi) irodalom

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4044 Debrecen, Kálvin tér 16.

VI. évfolyam

2009/4. sz.

műfaját – tulajdonképpen egy bizonyos korszakhatárnál ki is rekeszti az irodalomból –, holott, mint azt hallhattuk, hatalmas és nagy hatású irodalomról van szó. Rozsonдай Marianne az MTA Könyvtárának ősnymtatvány-állományát mutatta be tematikai megoszlásban, s amint sejthettük, ebből tekintélyes részt alkot a teológiai irodalom. Tóth Gergely Bél Mátyás könyvtárainak eredt a nyomába: a tudós evangélikus lelkész forrásai, a fennmaradt jegyzékek és szétszórtan felbukkanó kötetek a tudás áramlásának nyomvonalát rajzolják ki. Kurta József előadása elszomorított minket: az erdélyi református könyvtárak sorsa és jelene bizony nem szívderítő. Az anyagi nyomorúságnál jobban fáj, ha közönnyel vagy nemtörődomséggel szembesülünk.

A szünet után Horváth József egy frissiben megjelent archontológia (*A Dunántúli Református Egyházkerület prédikátorai és rektorai I.*) kapcsán szólt az egyházi gyűjtemények tudományos szerepéről; Oláh Róbert az általunk végzett digitalizálási eredményekről számolt be. Löffler Erzsébet előadása arra világított rá, hogy egy mégoly turisztikai központnak ismert város is, mint Eger, nem becsüli meg eléggé a legsajátosabb értékeit – ez esetben az érseki központ turisztikai szempontból is kiaknázható lehetőségeit. Végül Baranya Péter szólt a jövő terveiről: egy közös honlap tervezett munkálatairól.

Együttlétünk koccintással és a csodálatos születésnapi torta elfogyasztásával zárult, amelyet Muszka

Ibolya unitárius elnökségi tag szponzorának köszönhetünk.

A rendezvényt befogadó Dunamelléki Református Egyházkerület Székháza a díszterem használatával és a szünetben felszolgált szendvicsekkel támogatta ünnepi alkalmunkat, a Ráday Gyűjtemény házigazda-munkatársai pedig valamennyien lelkesen és szívvel készültek a kollégák fogadására – ezúton is köszönjük a visszajelzéseket, amelyekből látjuk, hogy valóban jól sikerült ez az alkalom.

Berecz Ágnes

Megnyitó beszéd

Egy megnyitó beszédnek mindig erénye a rövidegség. Ezúttal első 15 évünkről, az időről, történetünk lényegéről (azaz a nyitásról és a belső növekedésről) és arról beszélek, miért lehet több egy szervezet, mint részei összege.

Nekünk, egyházi könyvtárosoknak nagy tisztesség az, hogy munkánk történelmi távlatokhoz kötődik. Intézményeink legelső könyvrajstromáig visszamenően hivatali kapcsolatunk van távoli elődeinkkel, egy folyamat részeseként az idővel, nagy időkkel, és örökkévaló értékekkel is érintkezhetünk. A mi egyesületi életünk 15 esztendő időtartama messze eltöprel saját intézményeink évszázadai, a történelmi egyházak ezer vagy ötszáz esztendeje mellett. Mi lehet a lényege ennek a csekély tizenöt évnek? A kívülállók, a könyvtárainkat használók szemében (a technikai megújulás mellett) bizonyára az a legszembevetőbb, hogy nyilvánosságunkban, és szolgáltatásainkban történt egy jelentős fordulat. Akik korábban nyilvános ÉS egyházi könyvtárakról (mint eltérő kategóriákról) beszéltek, meglepetéssel láthatják intézményeink tucatjait a nyilvános könyvtárak hazai jegyzékén. Ami könyvtárainkban történt, nem függetleníthető attól, amit az Egyesülés végzett szakmai ösztönzés terén vagy érdekképviselésben. (Ami az érdekképviselésről, az EKE-re is érvényes a „nomen est omen”, de csupán napjaink latinján, mert az EKE angolul (eke out) leggyakoribb szövegösszefüggésében körülbelül azt jelenti: „nagy nehezen összekaparja a megélhetéshez szükségeset”.)

Egy szervezet mindig több, mint tagjainak összessége, és talán éppen ez a többlet az (a lényegi vonás), amit most mérlegre kellene tennünk. Az elmúlt évben többször is szóba került közöttünk az ökumené hozadéka